

FL-ANTIPODI

IL-MILIED MALTA U FIL-PAJJIŻI TAHT SAQAJNA (ANTIPODI)

Kulhadd jaf li d-dinja hi għamla ta' ballun jew, biex niftehmu aħjar, xebh ta' laringa, li din għandha żewġ għamliet ta' dawran. Bl-ewwel waħida, iddur fuq il-fus tagħha, dawra sħiħa kull erbgħa-u-għoxrin siegħa; u bl-oħra ddur madwar ix-xemx u hekk, mill-imkien minn fejn tibda, sa terġa' tiġi minn fejn telqet: tmax-il-xahar sewwa. Għalhekk il-ħin, ingħidu aħna ta' Malta, mhux il-ħin ta' l-Ingilterra, anqas, tar-Russja, ta' l-Afrika ta' isfel, la ta' l-Amerka u lanqas ta' l-Awstralja.

It-tieninett l-istaġuni, jiġifieri : is-Sajf, ix-Xitwa, il-Ħarifa, ir-Rebbiegħa ta' Malta, ma humiex dawk ta' pajjiżi oħra, bħall-Kanada jew l-Awstralja. Kieku li ma kienx meħtieġ illi fid-dinja jkun hemm ftehim fuq il-jiem u fuq ix-xhur, kieku l-jiem u x-xhur kienu jkunuw koll xort'oħra, ingħidu aħna, meta Malta jkollna l-ewwel tax-xahar, f'Honolulu jkollna s-sittax tax-xahar, meta hawn ikollna Diċembru, fil-pajjiżi ta' taħtna (l-Antipodi) ikollna x-xahar ta' Ġunju. Izda kieku li kien dan, kien ikollna Babeli oħra, u ma niftehmux ma' dawk li qegħdin bil-Pol ta' Fuq jew ta' Isfel.

Għaldaqstant kien hemm bżonn li jsir ftehim biex il-jum tal-lum mad-dinja kollha jibqa' jissejjaħ, kif jissejjaħ f'Londra; u x-xahar minn l-Eskimiżi jissejjaħ ukoll kif insejjaħ aħna. Izda fil-fatt mhux hekk. Il-għaliex jekk aħna f'Diċembru qegħdin fl-aqqal tax-xitwa, hemm haddieħor li fil-25 ta' Diċembru qiegħed fl-aqwa tas-sajf. Safrattant aħna Diċembru, ingħidu li qegħdin fix-xitwa, u haddieħor f'Diċembru jgħid li qiegħed fl-aqqal tas-sajf: Mela Diċembru u Ġunju : Xitwa—Ġunju u Diċembru : Sajf. Din hi r-raġuni li għamlet il-bżonn illi fil-waqt li l-Istaġuni jitbiddu, il-ġranet u x-xhur ma jitbiddux. Izda hekk dan il-ftehim seta' jsir mal-bnedmin, dan il-ftehim ma satax isir m'Alla l-Imbierək, li ħalaq id-dinja u għamilha kif ried Hu, u għamilha liġijiet li hadd ma jista' iħassarhom. Wara dan it-tifsir tal-bidu, jidhirli li hi ħaġa wisq ħafifa, biex wieħed jifhem dak li sejjer ingħid fuq il-Milied f'Malta u fil-pajjiżi ta' taħt (l-Antipodi). Nistħajlu li d-dinja hi laringa ta' kobor li ma bħalu. Jekk wieħed jista' jkun jikseb splengun, u minn Malta jinfed id-dinja sa taħtna, dan l-isplengun, iniffed il-pajjiż imsejjaħ Honolulu, li hi l-belt ewlenija tal-Gzejjer Haiwai, li jinsabu fin-North Pacific Ocean. Jekk l-is-

plengun matematku li aħna bih ninfdu lil Malta, indeffsuh f'nofs n-nhar sewwa, hemmhekk isib l-arloggi qegħdin jimmar-kaw nofs il-lejl bid-dimiż. Nergħu għat-tieni darba. Kieku nirkbu ajruplan li bih il-lum minn Malta sa hemm, nistgħu naslu f'sebat ijiem, x'insibu? Insibu li tlaqna minn Malta f'xitwa qalila, u wasalna hemm f'nofs is-sajf, u minflok silġ u bart insibu xemx tizreg u sħana l-iżjed qalila. Mela fil-waqt li aħna nkunu fil-*Milied* qegħdin nisimgħu l-quddiesa ta' nofs il-lejl, u qegħdin, flimkien ma' l-Angli tas-sema, ingħannu s-sabiħ Innu, *Gloria in Excelsis Deo*: l-innu tal-paci u tal-ferħ; in-nies ta' dawk l-inħawi, il-quddiesa ta' nofs il-lejl kienet bikrija iżjed minn ta' Malta tnax-il-siegħia; u għalhekk issa qegħdin fuq il-mejda jieklu d-dundjani, iqassmu l-*Xmas Pudding*, u jixorbu għalanija bis-saħħa ta' Kristu Tarbija. Izda x'differenza! Aħna biex morna l-knisja għall-quddiesa ta' nofs il-lejl, aktarx li sibna t-temp aħrax, xita, silġ, borra. Morna mlefifin bix-xalel ma' griżmejna, bil-lbies oħxon, inħokku idejna ma' xulxin għax ingazzati, sniena jcaqčqu..... brrr..... x'bart. Fl-Ewropa ta' fuq: Franza, l-Ingilterra, il-Ġermanja, l-Olanda, in-nies fil-jum tal-Milied igħadduh ma' ġenb iċ-ċumnija, il-ħatab ifaqqa' il-lsien tan-nar jitla' 'l fuq u jsaħħan il-kamra, li fiha huma jingabru u ma johiorġux il-jum kollu. Il-familja, jiġifieri, il-missier, l-omm, l-ulied miġburin u mgeddsin issa jgħannu *Ninu, ninu tal-Milied*, issa jilagħbu, issa jsajru u jieklu; issa t-tfal iduru mal-*Xmas Tree*, u fejn hemm ir-risq, mal-friegħi, b'fuqhom xema' ta' hafna lwien jixgħiel, isibu mdendla bħala rigali, pupi, karrozzi, vapuri ta' l-art, ajruplani, żwiemel bil-karrettuni, u, insomma, nitt ġugarell ieħor, tal-logħob.... It-tfal fqar ukoll dak in-nhar jiskennu għas-sħana, tan-nar magħmul mill-ħatab miġbur mill-egħlieqi. Iva Hensel u Gretel dak in-nhar isibu xi rigal, jekk mhux wisq għani, izda li jogħgħobhom, u fost il-hena tal-familja għalkemm fqira, igħaddu dan il-jum imqaddes fiż-żfin u fil-hena.

Izda, kemm hu xort'oħra, fil-pajjiżi ta' taħtna. Fil-Milied l-Ingliżi ta' hemm, imdorrijin l-Ingilterra jaraw il-Bambin imdawwar bit-tajjar, taparsi bil-borra, u imdorrijin igħaddu magħluqin f'dik il-Btala Qaddisa mal-familja, fost l-ikbar hena, ħdejn in-nar, ma' ġenb iċ-ċumnija, nistħajjel illi mhix ġurnata hienja għalihom il-Milied, għax mhux il-Christmas, kif għandu jkun tabilhaqq. Fl-Awstralja, kemm fi Queensland, New South Wales, fit-Tasmania u fil-Western Australia mill-banda l-waħda, kemm fi New Zealand, Sandwich Island, u fil-Ġeżjer

tal-Micronesia u tal-Polinesia, nhar il-Milied jaħbat l-aqwa tas-Sajf bħalma għedna iżjed il fuq. F'dan il-Jum Imqaddes in-nies ma humiex sejrin joqogħidu magħluqin id-dar. Min isofri dik is-sħana? Izda b'nofs ilbies, f'għomma li tifga n-nies, ifittxu l-plajja, imorru jimirħu jew fuq il-*canoes* (fregatini) jibborjaw jew igħumu, jew johorġu barra mill-bliet f'xatt il-baħar bħalma nagħmlu afina meta, fis-sajf, infittxu iż-żiffa, ta' San Pawl-il-Baħar, ta' Wied il-Għajn, ta' Birżebbuġa, tal-Għemieri u x'naf. "It-Tarbija Mqaddsa twieldet," iħabbarhom il-qassis, fil-priedka ta' nofs il-lejl li jaħbat lejlet il-Milied tagħna, "Gesù twieled imterter bil-bard; f'xitwa l-iżjed qalila, mingħajr ma kellu ffit xarbitelli biex bihom Omm Vergni tgeżwru fihom. Il-Għar fejn twieled aktarx iħares lejn il-Punent minn fejn kienet tfevwegħ żiffa l-iżjed rieżħa, u l-borrà u x-xita jgħattu fuq il-maxtura fejn l-Omm ħanina midditu"..... Kemm hu f'siktu l-qawl latin li jgħid: *Duo cum faciant idem, non est idem*. Jigifieri: F'żewġ ħwejjeġ xorta, iżda mingħajr ma huma xorta. L-istess Milied, u l-istess siegħa; il-wieħed f'nofs ta' lejl u fix-xitwa, u l-ieħor f'nofs in-nhar u fis-sajf.

Minn dak li s'sissa ktibna, walida hi l-konsegwenza li wieħed għandu jiġbed. X'inh i tghiduli? Dik li San Pawl Missierna jmur jistqarr: "*Christus heri et hodie, Ipse et in saecula*". Kristu, il-bieraħ u l-lum, Hu minn dejjem sa dejjem.

Għaihekk ser nagħmel din il-mistoqsija: Kristu twieled fil-25 ta' Diċembru, iżda x'hin twieled sewwa? F'nofs il-lejl? Le! Kristu twieled fil-ħinijiet kollha, u ma' tul il-jum kollu tal-25 ta' Diċembru, min-nofs il-lejl sa ma wasal nofs-il-lejl ieħor. Simblu tassew tad-Divinità Tiegħu bla bidu u bla tmiem.

Mera li juri, meta Malta ddoqq il-Glorja, liema huma l-pajjiżi li daqqew qabel, u liema dawk li jdoqqu wara.

	Pajjiżi li jdoqqu qabel	Pajjiżi li jdoqqu wara
Goccia	11 p.m.	Ingilterra 1 a.m.
Sambul u r-Russja	10 "	Spanja 1.30 "
Betleem	9 "	Canary Islands 2 "
Indja	8 "	Pernambuko 3.30 "
Bombay	7 "	Rio de Janeiro 4 "
Kalkutta	6 "	Newfoundland 5 "
Singapore	5 "	Buenos Aires 6 "
Perth W. A.	4 "	New York 7 "
Vladivostok	3 "	Chicago 8 "
Melbourne u Sydney	2 "	California 9 "
New Zealand	1 "	Klonayke 10 "
		Honolulu 11 "

Nofs in-nhar tal-24 Diċembru. Nofs in-nhar tal-25 Diċembru